



Kutyamenhelyek lakossági megítélése és tényleges működése

Kérdőíves felmérés a felnőtt népesség és menhelyvezetők körében

Budapest, 2018. július

Módszer

Lakossági felmérés

- Az adatfelvétel személyes interjúkkal készült, a válaszadók lakásán, strukturált kérdőívvel, omnibusz-kutatás keretében, 2018. május 25-e és 30-a között.
- A minta mérete 1200 fő, a mintavétel módszere többlépcsős véletlen eljárás volt.
- A véletlen minta kisebb torzulásait a KSH adatai alapján statisztikai eljárással, többszemponú súlyozással korrigáltuk. A korrekciót követően a minta pontosan tükrözi a felnőtt népesség nem, életkor, iskolai végzettség és lakóhely szerinti összetételét.

Menhelyvezetők

- Telefonos interjú 50 menhelyvezetővel

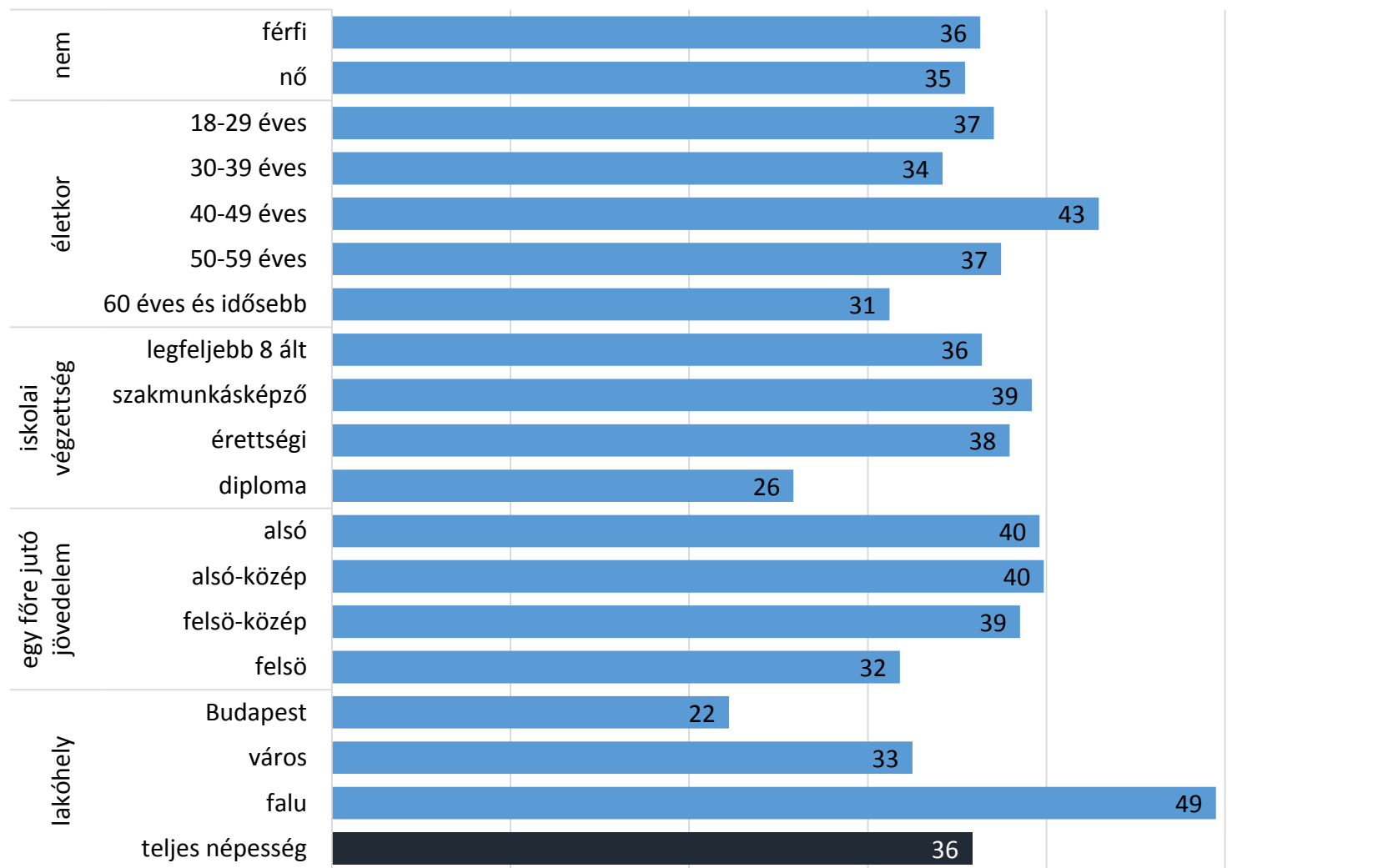
Lakossági felmérés

Kutyák a háztartásokban

- Az emberek 36 százaléka lakik olyan háztartásban, amelyben van kutya. A kutyás háztartás lényegesen gyakoribb a községekben mint a városokban, különösen Budapesten, de még itt is 22 százalék a kutyások aránya. A diplomások és a legnagyobb jövedelműek tulajdonában az átlagosnál ritkábban, a középkorúak körében pedig gyakrabban van kutya.
- A válaszadók 42 százaléka nem zárja ki, hogy vesz (újabb) kutyát. A jelenlegi kutyatulajdonosok körében 71 százalék az ilyenek aránya, azok körében, akiknek most nincs kutyája 21 százalék.

A kutyák gazdái

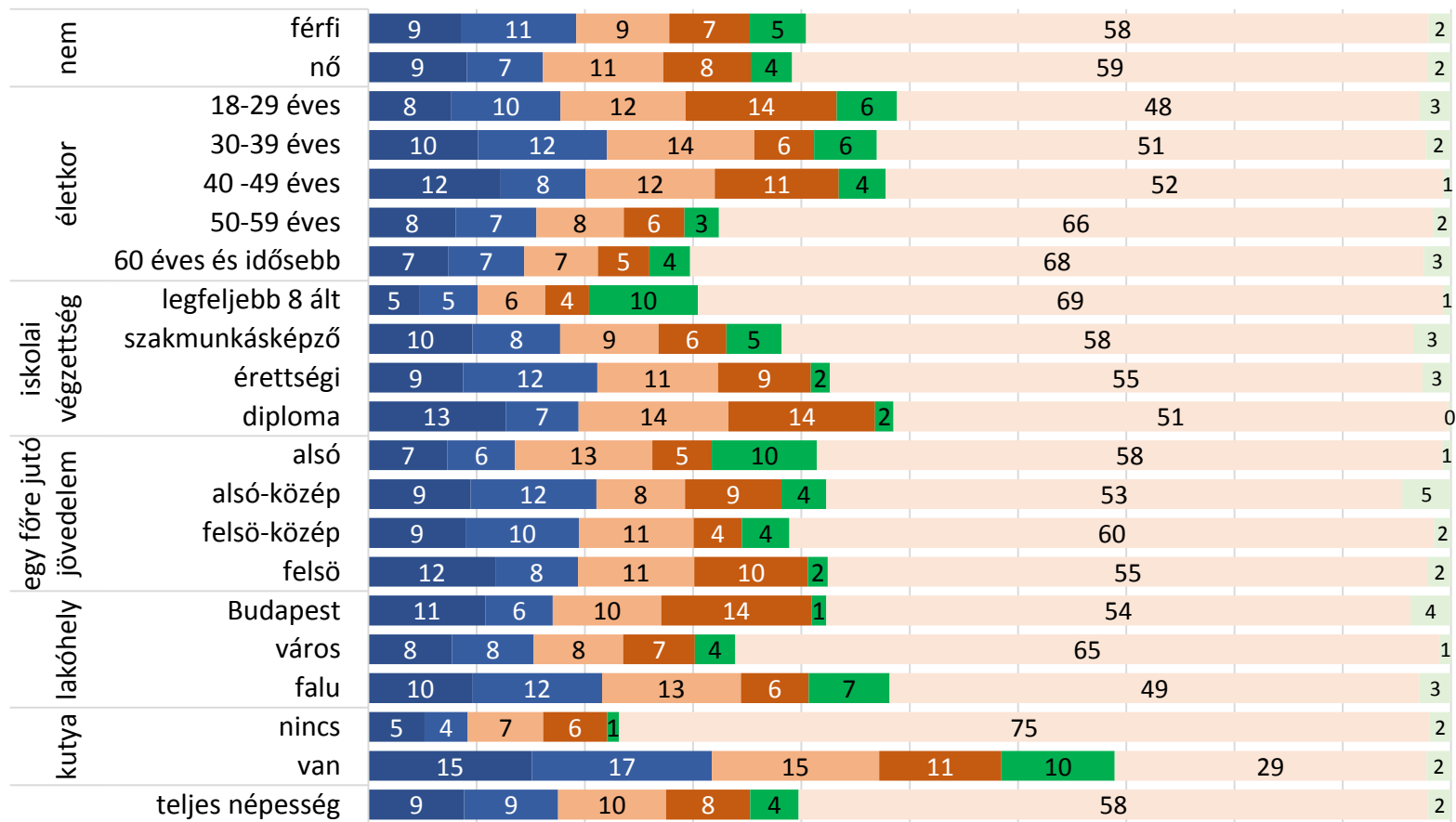
(százalék)



Kutyák beszerzése

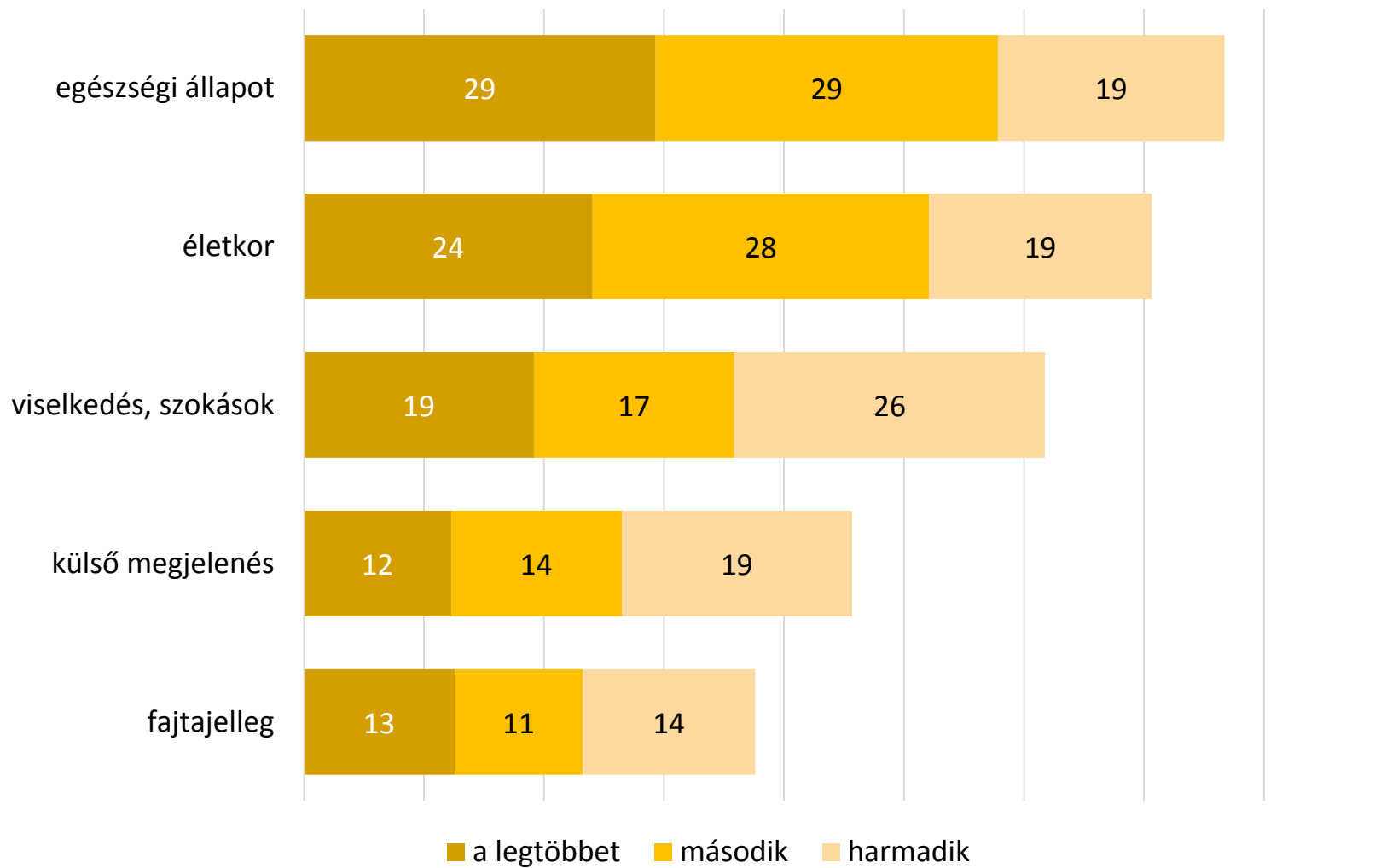
- Összességében ugyanannyian vásárolnának kutyát inkább tenyésztőtől, mint amennyien menhelyről fogadnának örökbe.
- Az örökbefogadás az átlagosnál számottevően népszerűbb a legfiatalabbak, a diplomások és a budapestiek, és azok körében, akiknek nincs kutyájuk.
- Kutyák beszerzése során a legfontosabb szempont az egészségi állapota. Azok körében, akik biztosan menhelyről választanának kutyát, a legfontosabb szempont a kutya kora, és az egészségi állapotukkal azonos súllyal esik latba a viselkedése, szokásai.
- Az örökbefogadástól a leginkább az tartja vissza az embereket, hogy a menhelyi kutyákat vadnak, kiszámíthatatlannak, illetve lelkileg sérültnek tartják, a legkevésbé pedig az, hogy ivartalanítva vannak.

Preferenciák a kutyához jutás forrása tekintetében néhány társadalmi csoportban (százalék)

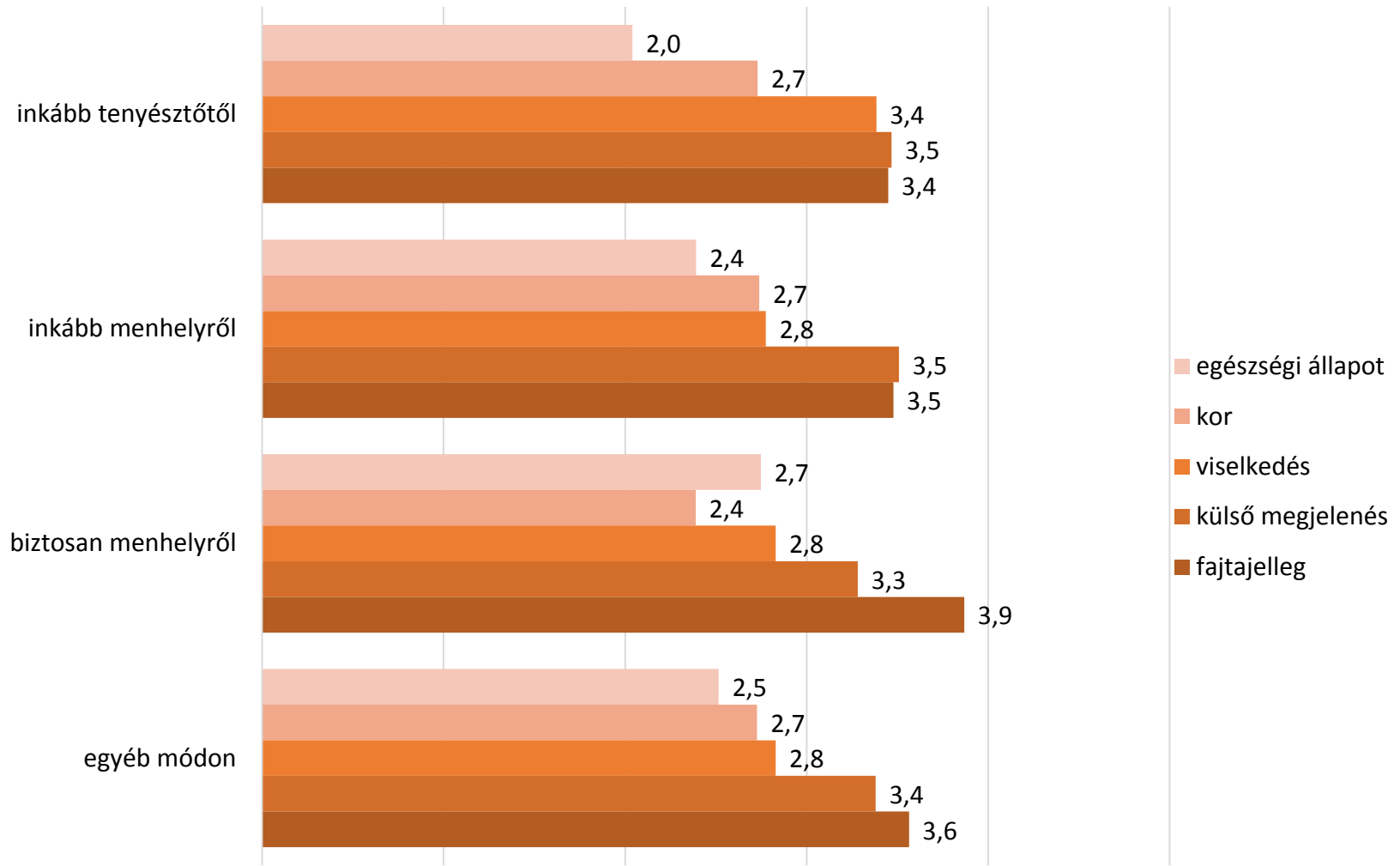


- biztosan tenyésztőtől vásárolnák
- inkább tenyésztőtől vásárolnák
- biztosan menhelyről fogadnák örökbe
- inkább menhelyről fogadnák örökbe
- egyéb módon
- semmiképpen nem vágnak (újabb) kutyára
- nem tudja

Preferenciák kutyák beszerzése tekintetében: tulajdonságok (százalék)

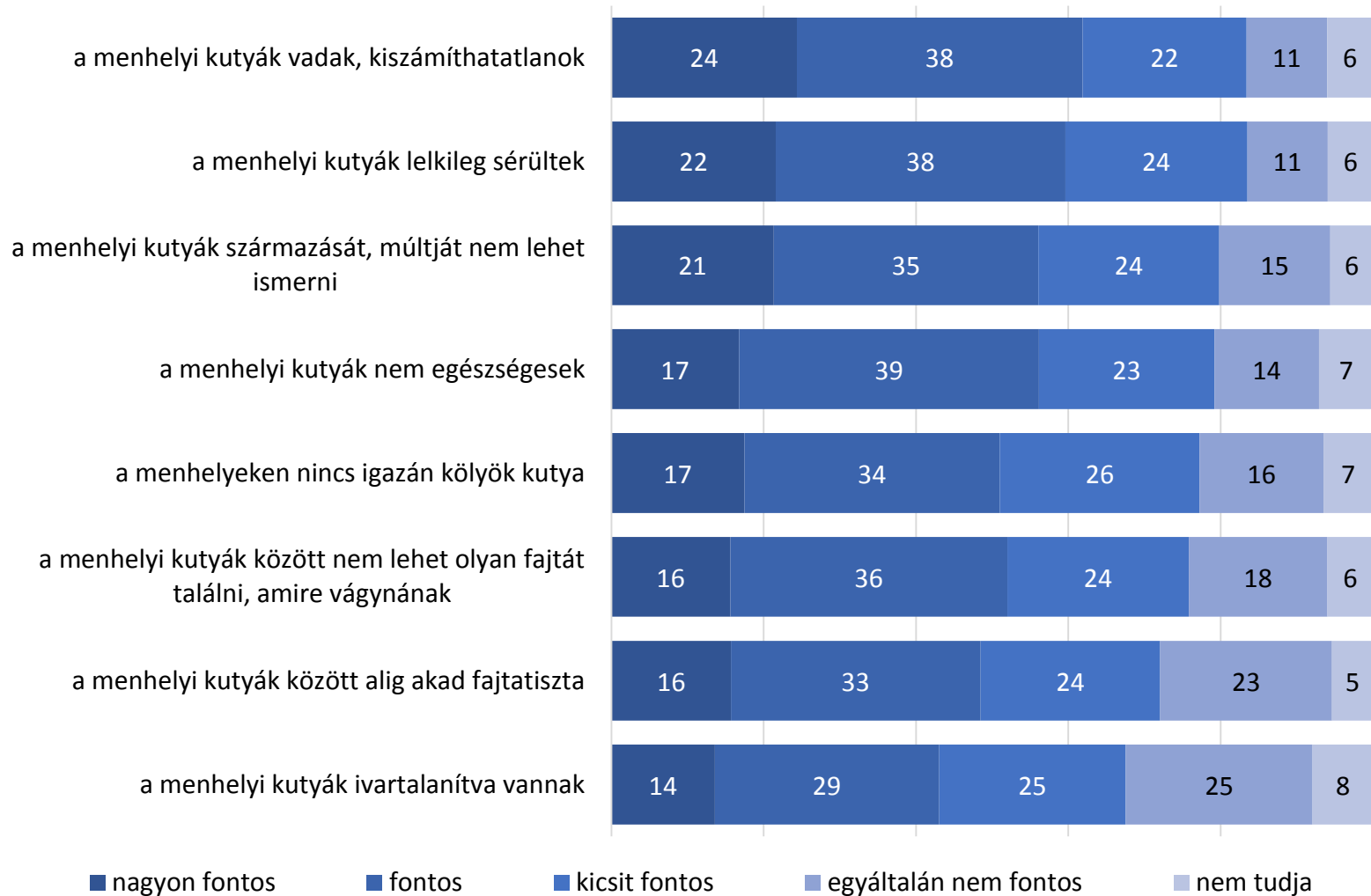


Preferenciák kutyák beszerzése tekintetében: tulajdonságok a hozzájutás helye szerint (ranghelyek átlaga)



Menhelyi kutyák befogadásától visszatartó tényezők

(százalék)

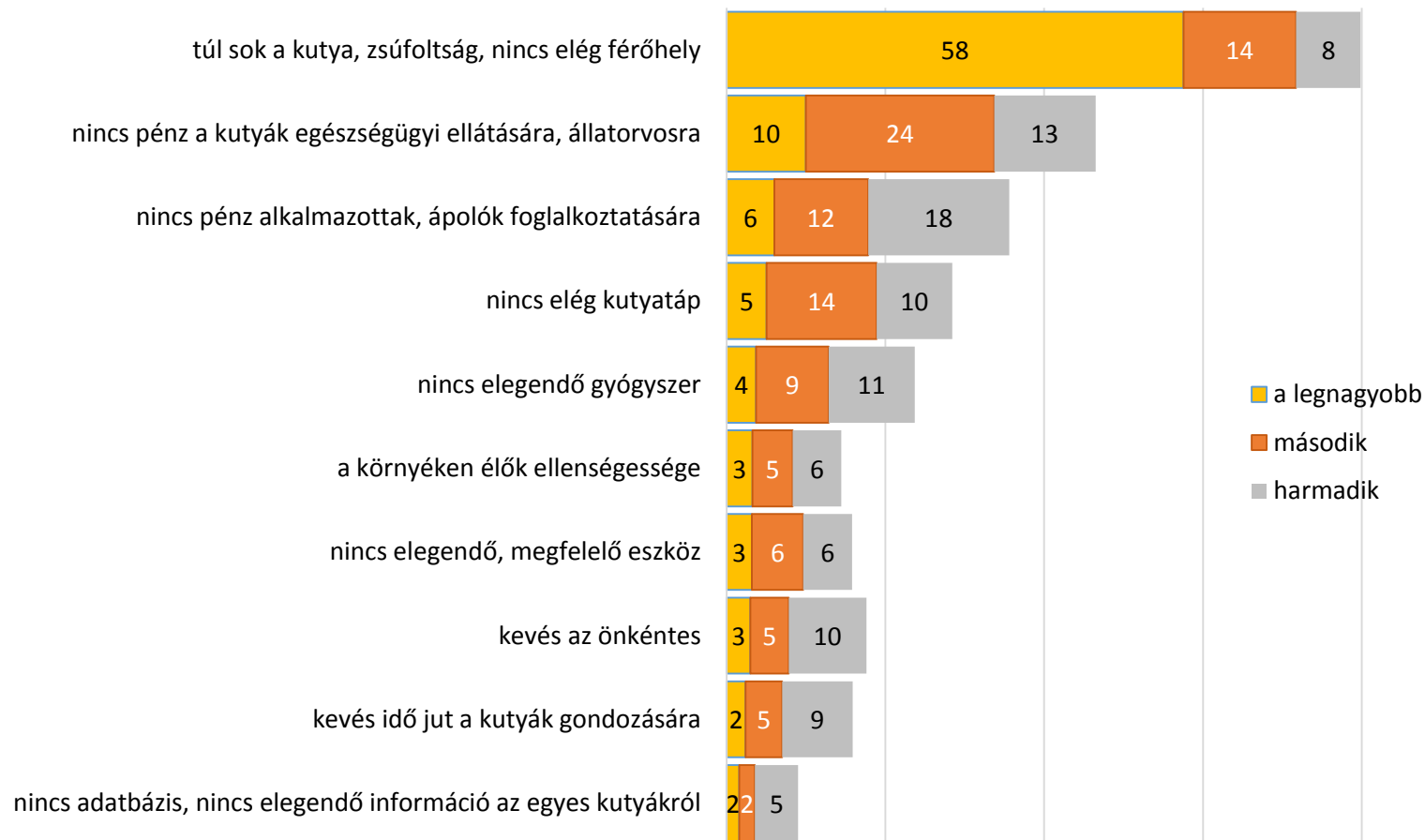


A menhelyek működését nehezítő tényezők, a menhelyek segítése

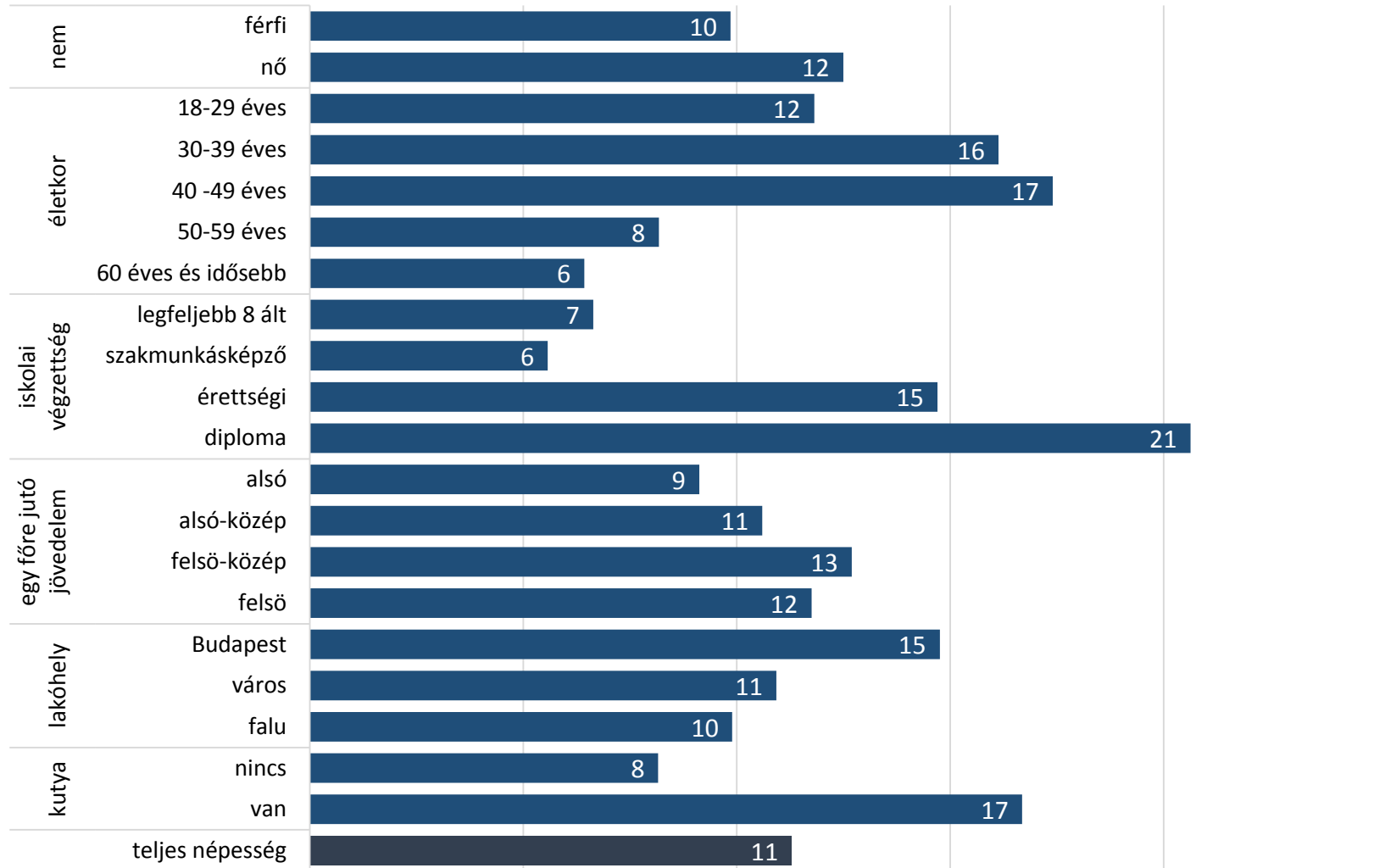
- A menhelyek legnagyobb nehézségének a zsúfoltságot vélik az emberek, ezt követik az anyagi jellegű problémák
- A válaszadók 11 százaléka állította, hogy valamikor segítette valamely menhely működését. Az ilyenek aránya az átlagosnál nagyobb a 30-49 évesek, a diplomások, a budapestiek, és azok körében, akiknek van kutyájuk.
- Azok, akik már eddig is segítették a menhelyeket, szinte biztos, hogy a jövőben is fogják.
- Összességében a segítség leginkább előnyben részesített módja az adó 1 százalékanak odajuttatása, illetve a táp adományozás.
- Azok körében, akik nem zárják ki a segítséget, azok a leginkább eltökéltek, akik a kutyák egészségügyi ellátásához járulnának hozzá.

Menhelyek működésének vélt nehézségei

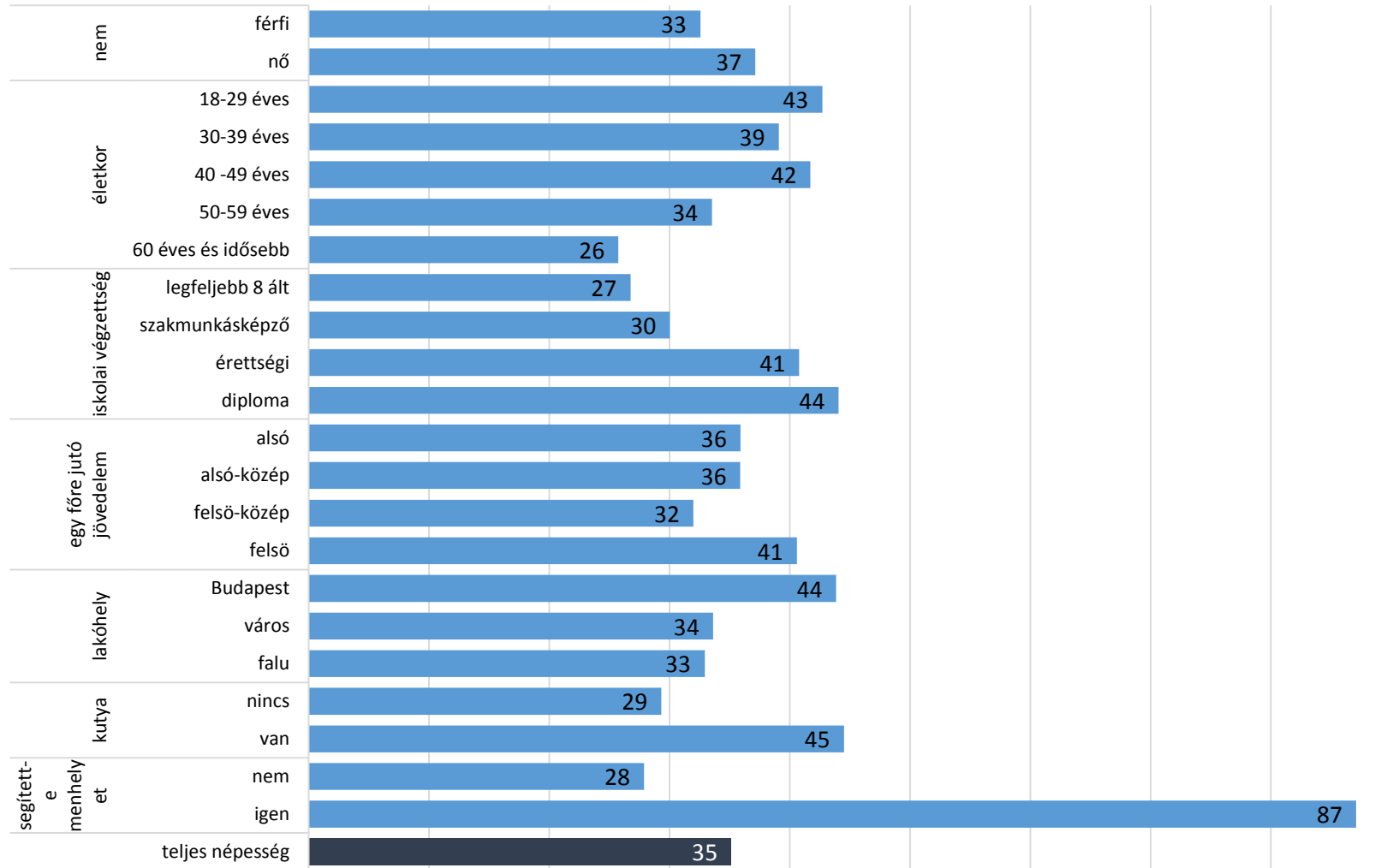
(százalék)



Menhelyeknek nyújtott segítség (százalék)

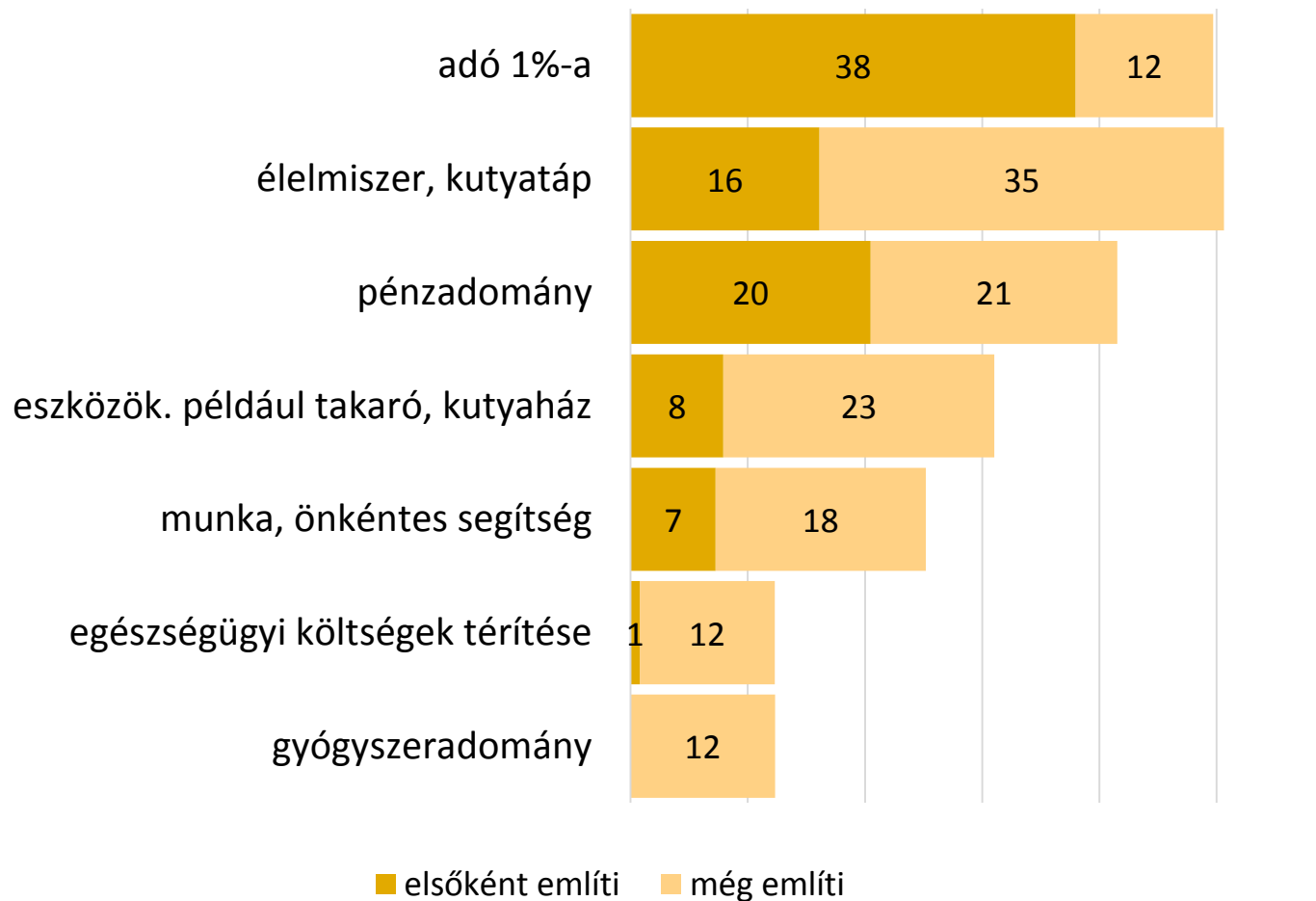


Menhelyek segítségének valószínűsége néhány társadalmi csoportban (százfokú skála)



Menhelyek segítségének módjai

(százalék)



Menhelyek segítségének valószínűsége a segítség módja szerint (százalék)



Menhelyvezetők

A menhelyek általános jellemzői

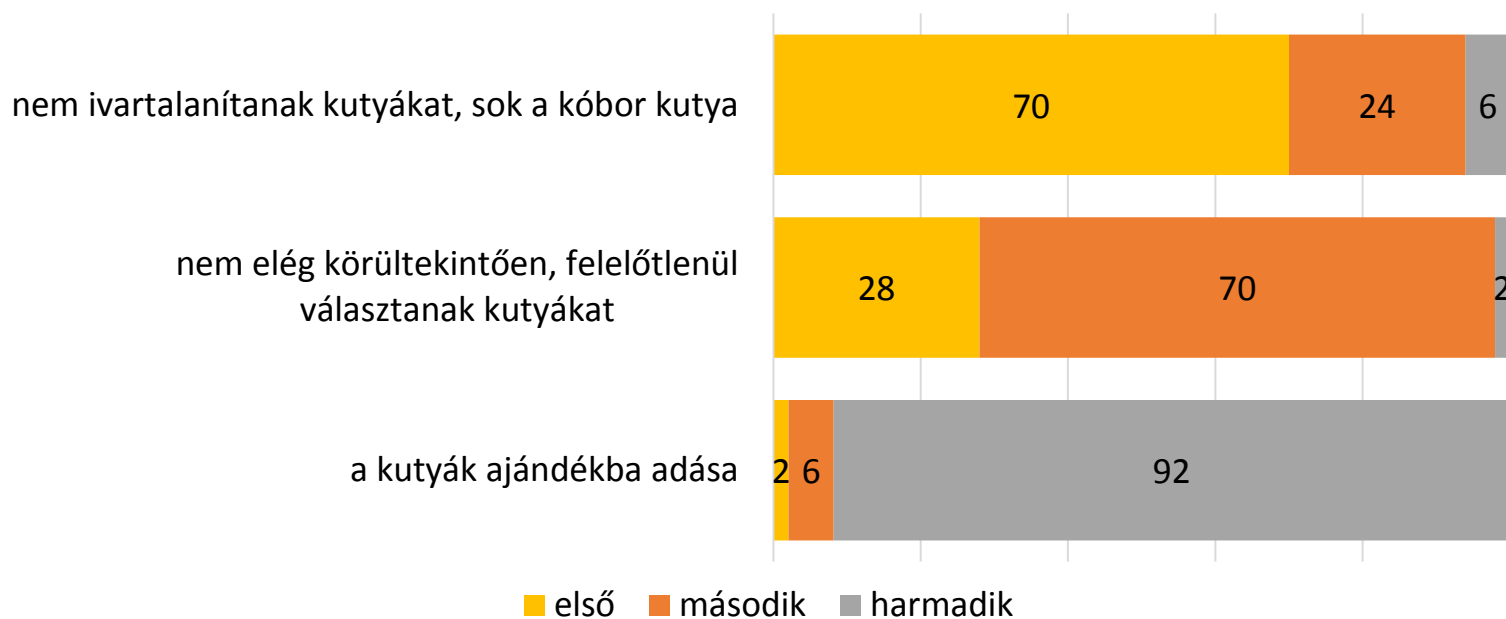
- A menhelyek átlagos kapacitása 125 kutya, de ennek nagyon nagy a szórás: 32 százalékukban legfeljebb 50 kutya számára van hely, 49 százalékukban 51-150-nek, 19 százalékukban ennél is többnek.
- A menhelyeken összességében átlagosan a teljes kapacitásnak megfelelő számú (124) kutya volt az adatfelvétel idején, de a kihasználtság menhelyenként nagyon különböző: egyharmadukban vannak szabad helyek, egynegyedükben éppen a hivatalosnak megfelelő számú kutya van, de relatív többségükben (45 százalék) a kutyák száma meghaladja a hivatalos kapacitást. A pillanatnyi terheltség inkább kedvezőnek mondható, mert a menhelyek 46 százalékában általánosan jellemző a túlterheltség, és további 13 százalékban nagyon gyakran, másik 2 százalékban gyakran adódik ilyen helyzet, vagyis 10 menhely közül 6-ban jellemző a túlszűfolttság.
- A fajtatiszta kutyák aránya 10 százalék.

A menhelyre kerülés

- Egy évben átlagosan 278 kutya kerül egy menhelyre, ahol jellemző módon legfeljebb egy évet töltenek (22 százalékukban legfeljebb félévet, 31 százalékukban ennél többet, de legfeljebb egy évet). Egy-két évet a menhelyek 28 százalékában, ennél többet 10 százalékában töltenek átlagosan a kutyák, de a kutyák egy része, jellemzően az idősebb, nagytestű, fekete egyedek egész életüket ott töltik.
- A menhelyek kétötödébe egyenletesen kerülnek a kutyák az év során, de a többségükben vannak különösen intenzív időszakok. Ezt kevésbé kötik konkrét hónapokhoz, sokkal inkább a párzási időszakhoz (tavasz, ősz).
- A menhelyekre kerülésben szerepet játszó tényezők sorában kimagaslik az ivartalanítás elmaradása. A felmérésben konkrétan felsorolt harmadik tényezőnél, a kutyaajándékozásnál jelentősebbnek tűnik az, hogy a tulajdonosok élethelyzetük változása során (például gyerekszületés, halálozás, költözés, az anyagi helyzet romlása) megszabadulnak a kutyáktól. Ez utóbbi kettő háttérében a (deviza)hitelek bedőlésének szerepét érzékeli a legtöbb menhelyvezető.
- A kutyák általában úgy kerülnek a menhelyekre, hogy ők, illetve a hatóságok találják rájuk, lényegesen ritkábban fordul elő, hogy a gazdái viszik a menhelyre kutyáikat.

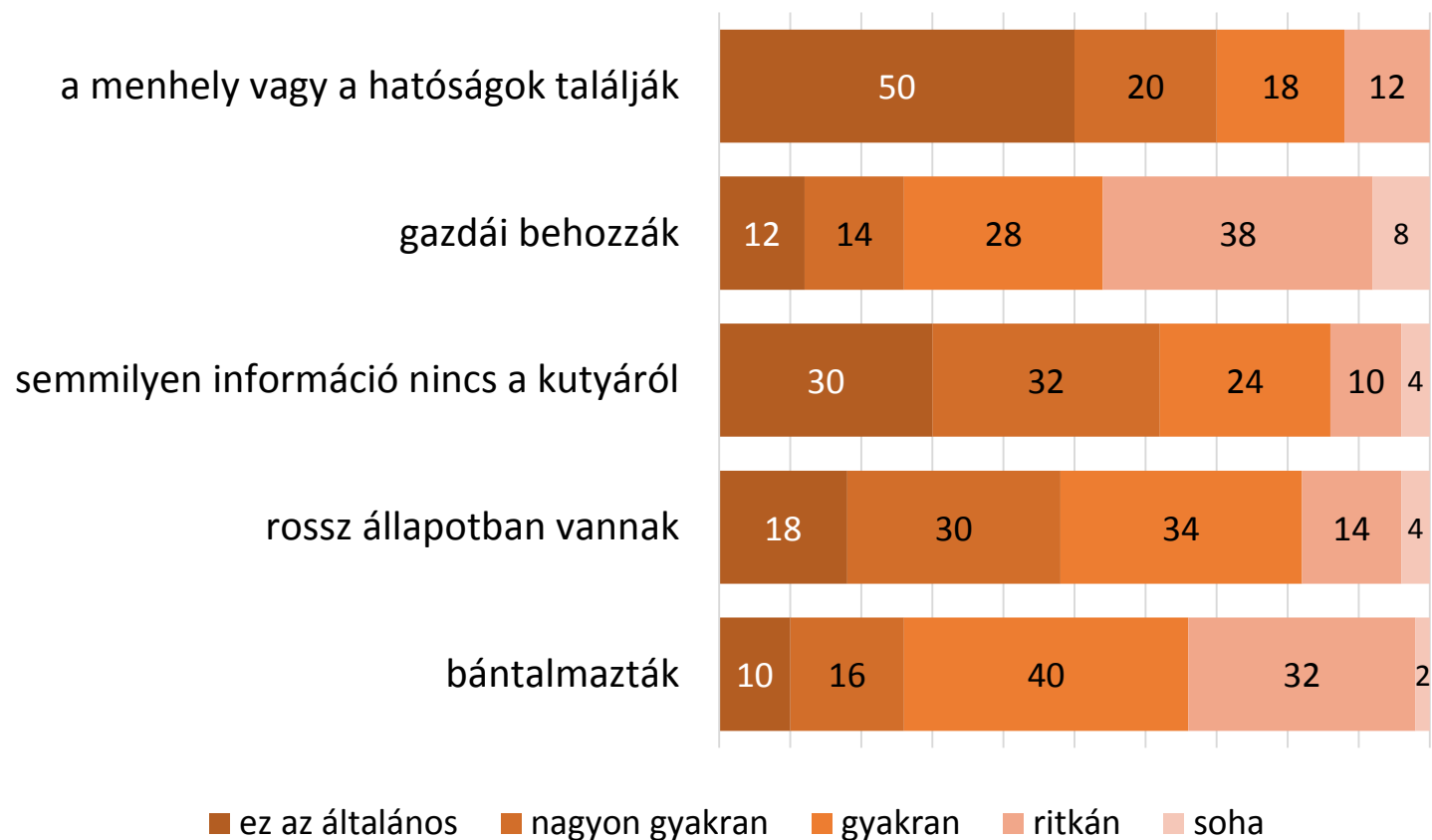
A menhelyekre kerülésben szerepet játszó tényezők

(százalék)



A menhelyekre kerülés előtörténete

(százalék)

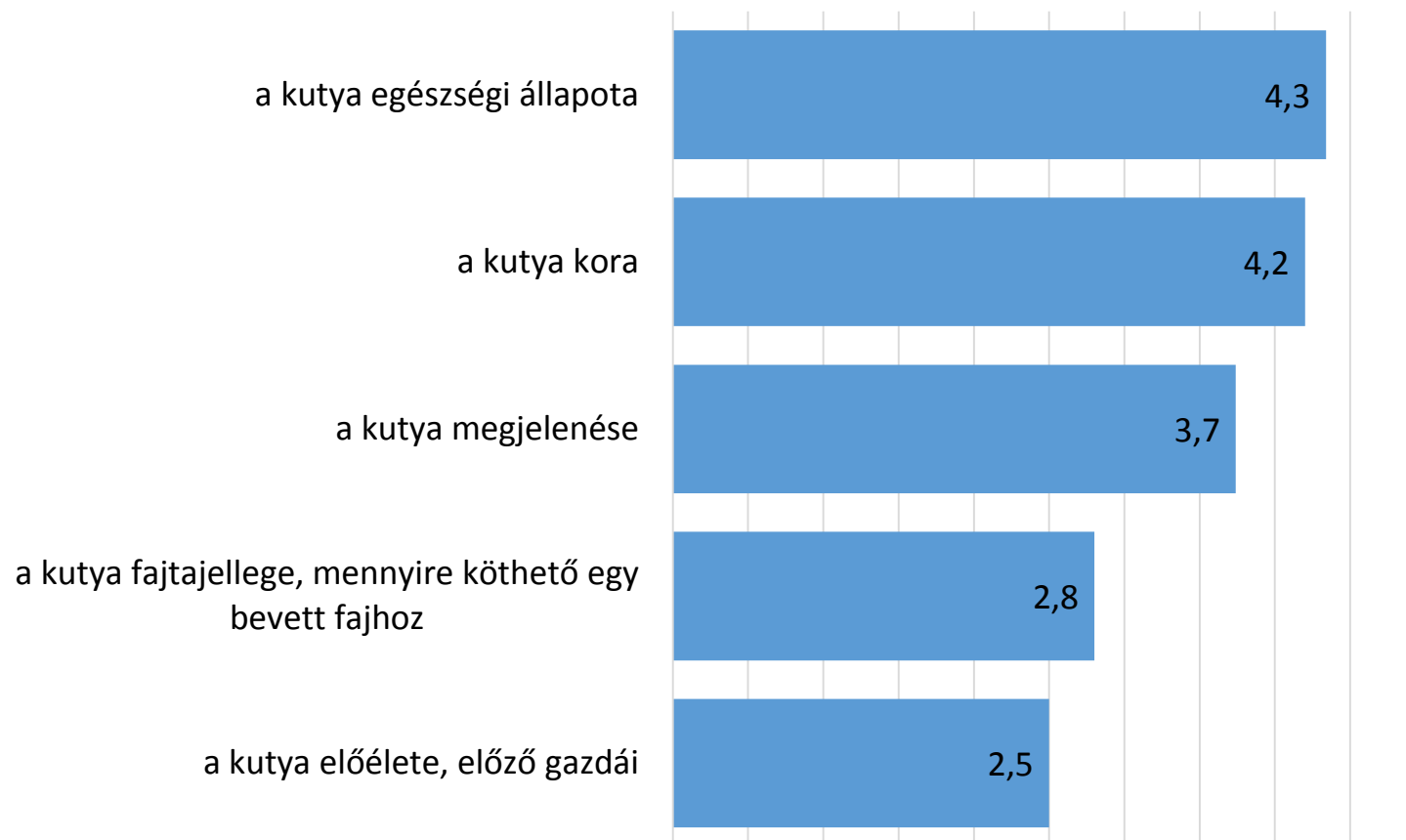


Örökbefogadás

- A menhelyvezetők tapasztalata szerint az örökbefogadók szemében a kutya egészségi állapota és életkora a legfontosabb szempontok, és előélete, valamint fajtajellege a legkevésbé fontosak.
- Ezeken a szempontokon kívül a legtöbben a közös szimpátiát, illetve a kutya döntését említették. Esetenként felmerült a testméret, a szín, a nem, a szőrhosszúság, a szobatisztaság és a viselkedés.

Az örökbefogadók szempontjai

(átlagok, 5=nagyon fontos, 1=egyáltalán nem fontos)



Örökbeadás

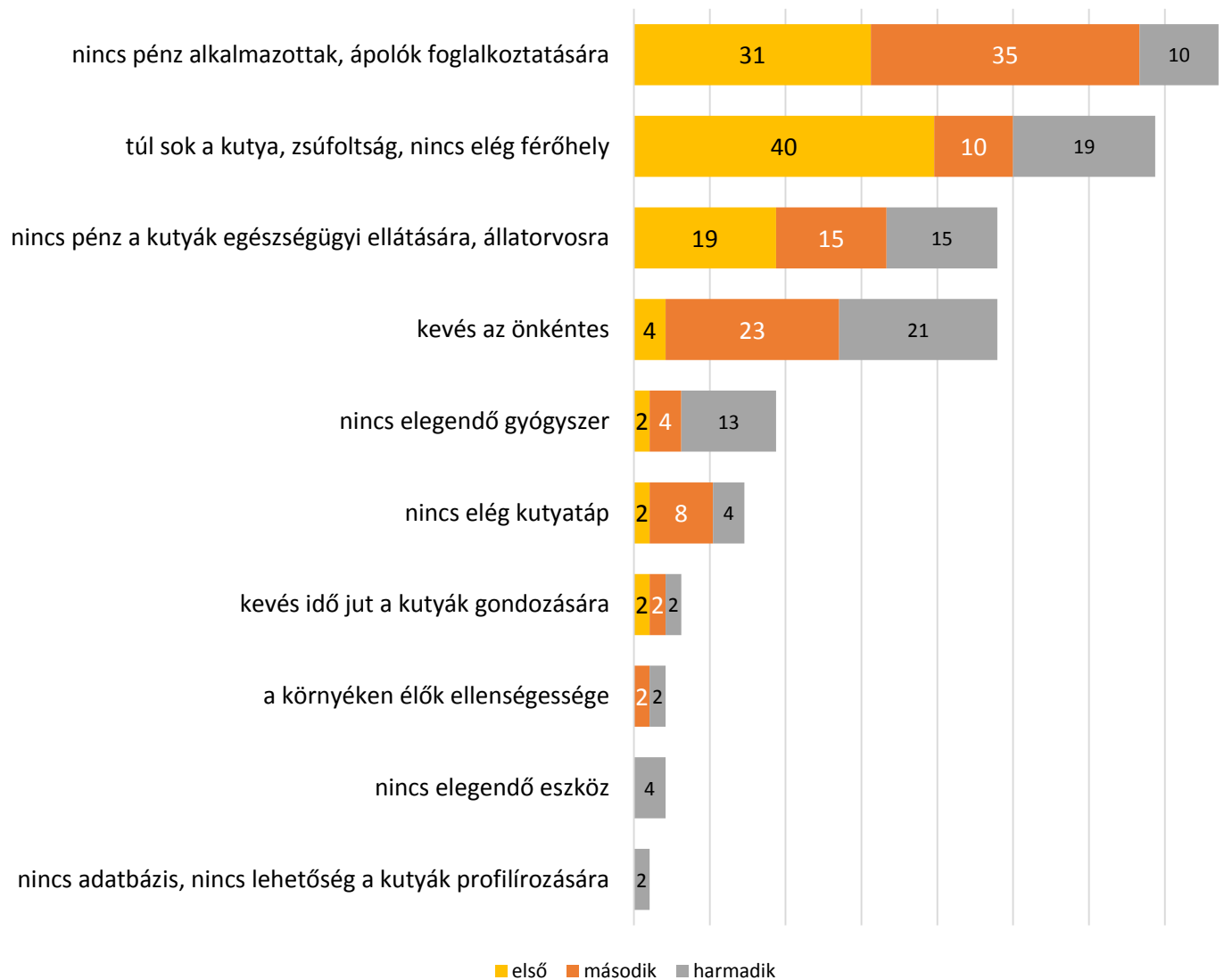
- A menhelyek mindegyikében mérlegelik, hogy örökbe adják-e a kutyát egy-egy jelentkezőnek, és mindegyikben számon tartanak olyan tényezőket, amiket kizáró oknak tekintenek.
- Átlagosan 2,4 ilyen szempontot soroltak fel, a legtöbben (minden második) az élethelyzetét (kisgyerek van-e a családban, túl öreg az örökbefogadó), és közel ennyien említették az előtörténetét (szökött-e már tőle kutya, láncon tartja, bekeríti szűk helyre). Minden harmadik vezető említette az önálló jövedelem hiányát, illetve az alkoholizmust, és minden ötödik az örökbefogadó lakáshelyzetét (lakásba kerülne a kutya, albérletben lakik). Minden tízedik válaszban szerepelt, hogy nem adnak fiatal kutyát öregért „cserébe”, nem adnak szaporítónak, cigánynak.
- Az örökbeadott kutyák 11 százaléka kerül vissza a menhelyekre.

A menhelyek működésének nehézségei

- A menhelyek legfontosabb problémái a pénz- és a szakember hiány. A kérdőívben szereplő 10 tényező közül a bérezésre fordítható pénz hiánya és a zsúfoltság a két legfontosabb probléma, amivel a menhelyeknek meg kell küzdeniük. Ennél kevésbé jelentős az egészségügyi ellátására fordítható pénz szűkössége, és az önkéntes munkára jelentkezők csekély száma, a többi probléma ezekhez képest csak esetlegesen jelent nehézséget.
- A felsorolt 10 tényező mellett a menhelyvezetők háromnegyede nevezett meg más konkrét problémát: a legtöbben a szakemberhiányt, illetve ezzel összefüggő problémákat (túlterheltség) említették, de sok válaszban szerepelt valamilyen összefüggésben a forráshiány (támogatás hiánya, pályázati lehetőség hiánya vagy célhoz-kötöttsége, autó és más infrastruktúra hiánya). Már erre a kérdésre válaszolva felmerültek a nehézségek okára utaló jelenségek (a kutyatartók nem ivartalanítanak, nem tájékozottak az állattartás tekintetében, kevés az örökbefogadás, az örökbefogadók mentalitása).

A menhelyek nehézségei

(százalék)

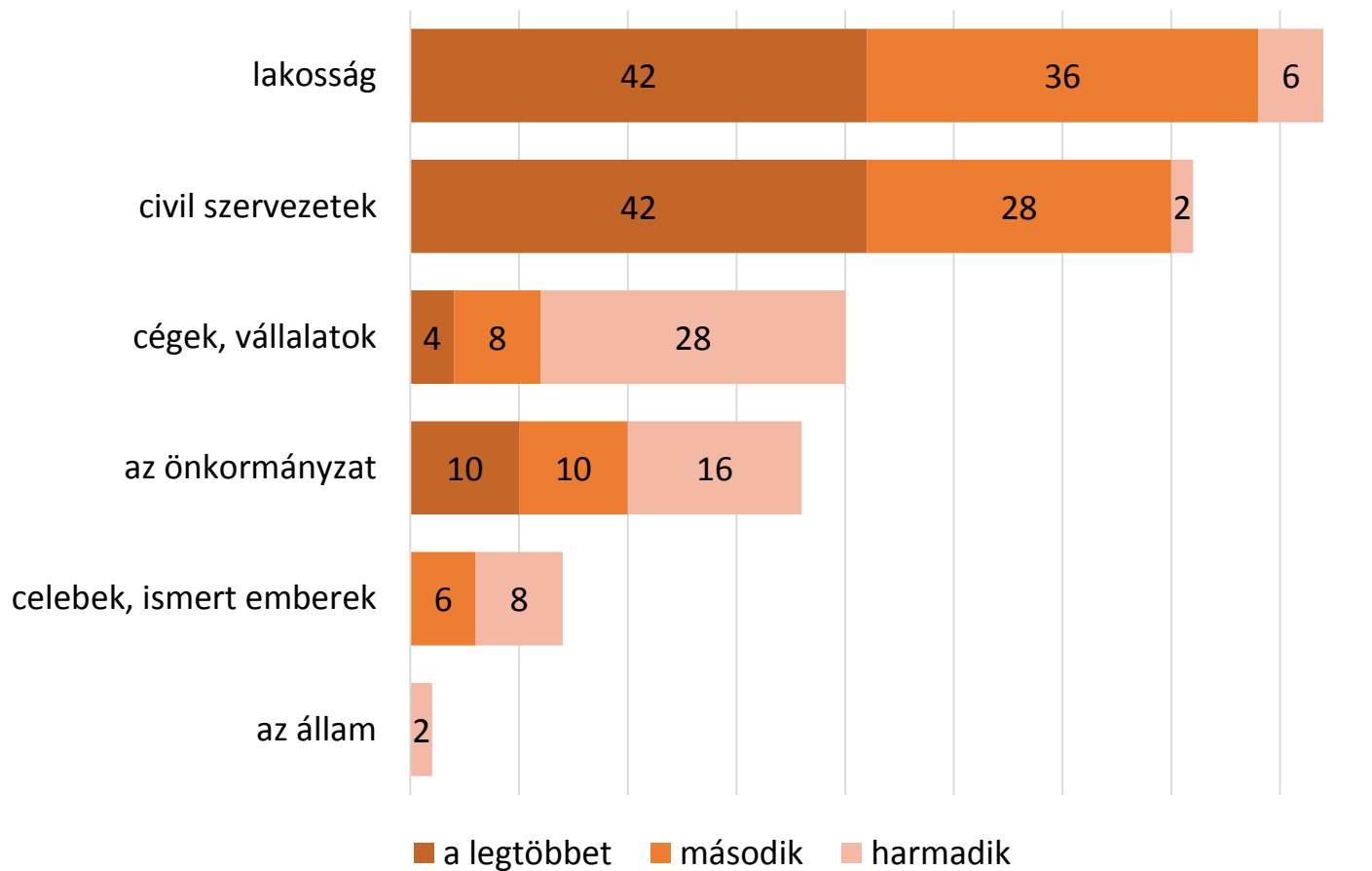


A menhelyek segítése

- A menhelyek a lakosságtól és a civilszervezetektől kapják a legtöbb segítséget, de az állam szerepét jelentéktelennek ítélik, az államnál a celebek közreműködését is jelentősebbnek ítélik. A cégek megelőzik az önkormányzatokat: a menhelyvezetők kétötöde említette a legfontosabb három szereplő között.
- A menhelyeket a leggyakrabban pénzadományozással segítik, az élelmiszeradományok ha nem is gyakoribbak, de valamelyest jelentősebbek az eszközjellegű (kutyaház, takaró) adományoknál. Ezeken kívül az önkéntes munka jelent még a menhelyek többsége számára segítséget, a más módokon nyújtott segítség csupán a menhelyek kisebb részében játszik szerepet. Minden negyedik válaszadó említett olyan segítséget, ami nem szerepelt a felmérésben: a legtöbb válaszban hirdetési lehetőséget, pályázási közreműködést, és kisebb építési munkálatokat jelöltek meg.

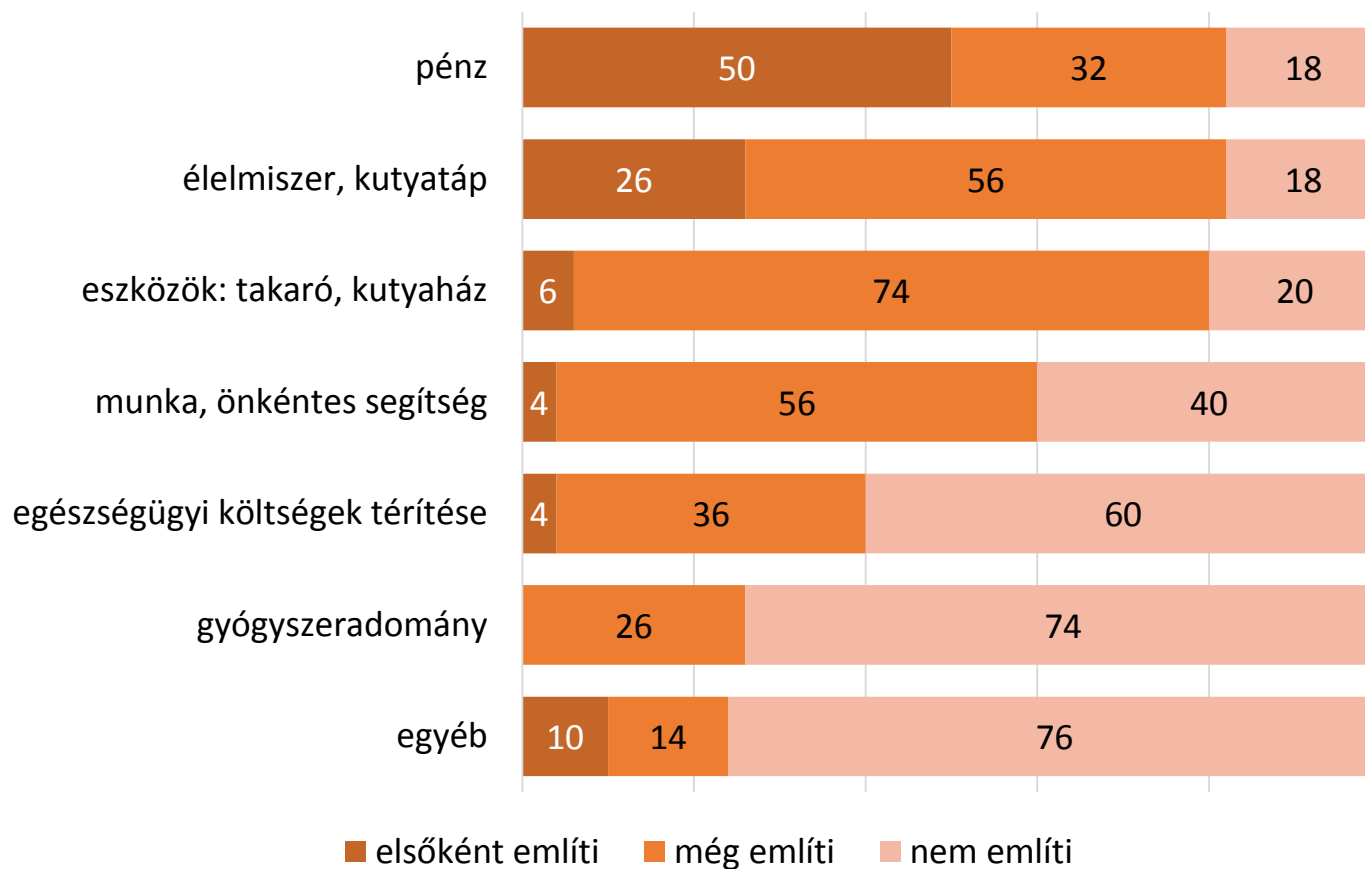
A menhelyek segítői

(százalék)



A menhelyek által kapott segítség jellege

(százalék)

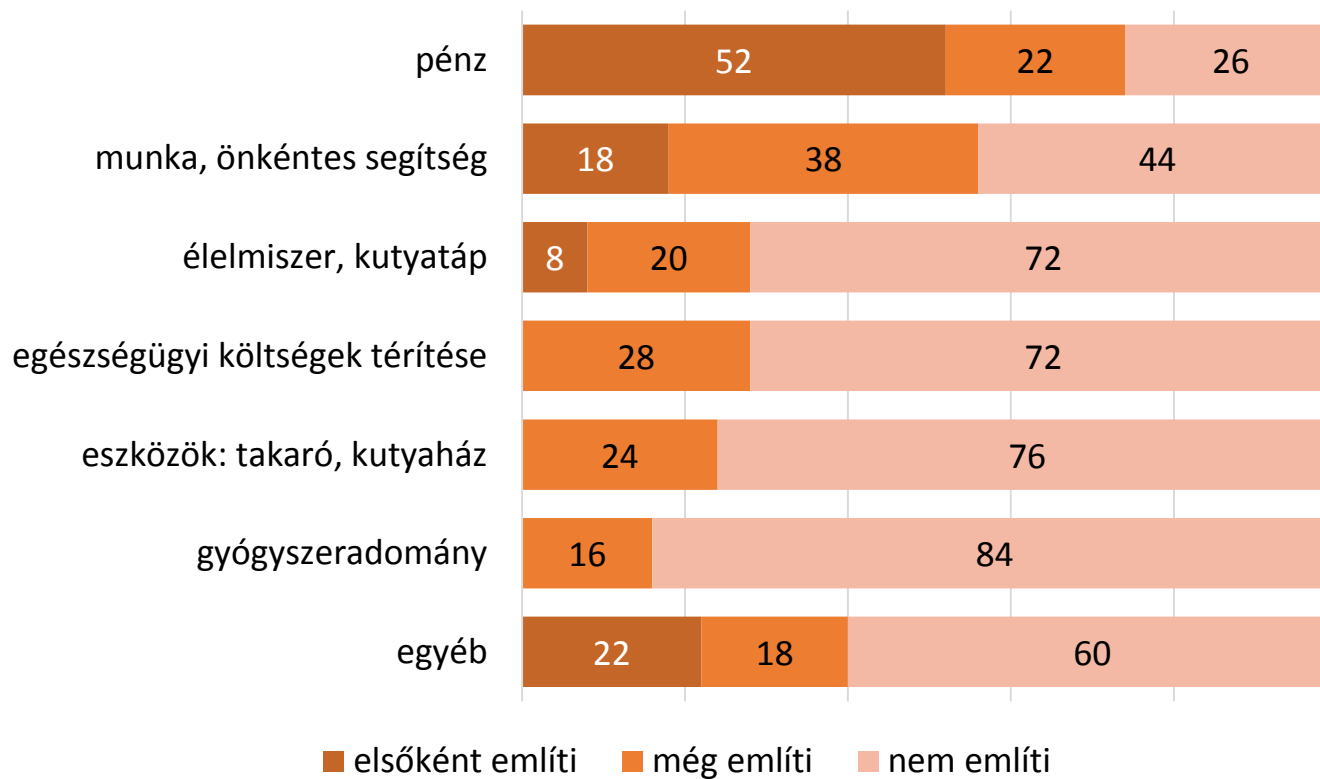


A menhelyeknek szükséges segítség

- Ami a szükségleteket illeti, részben hasonló a sorrend a gyakorlathoz: az első helyen mindkét szempont szerint a pénz áll. Fontos különbség, hogy a tapasztaltnál nagyobb mértékben lenne szükség önkéntes munkára. Ez azonban nemcsak mennyiségi kérdés, mert többen panaszolták, hogy az önkéntesek a leggyakrabban csak kutyasétáltatást vállalnak, nekik pedig szakjellegű segítségre lenne szükségük.
- Az igények lényegesen összetettebbek, mint a gyakorlat: a menhelyek kétötödében említettek olyan segítségformát, ami nem szerepelt a felmérésben: a legtöbb helyen valamilyen építésre, pályázási lehetőségre, célzott vagy normatív állami támogatásra, és autóra lenne szükség.

A menhelyek által igényelt segítség jellege

(százalék)



KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!